

Bra lärande vid gott förtroende lärare - elev

En förtroendefull relation mellan lärare och elever gynnar elevernas motivation att anstränga sig, och därmed deras lärande. Hur en sådan relation kan byggas visar en aktuell avhandling vid Göteborgs universitet.

I sin studie har **Annika Lilja** med hjälp av omfattande klassrumsobservationer följt fem grundskolelärare i deras arbete med eleverna och hur de konkret etablerar ett förtroende, som en grund att stå på för det traditionella skolarbetet, och som en grundläggande pusselbit för ett bra skolresultat.

– Idag åtnjuter inte lärarna respekt per automatik. Elevernas förtroende är något du vinner som lärare. Jag undersöker hur, säger Annika Lilja.

Hennes resultat visar att lärarna lägger mycket tid och engagemang i att skapa förtroendefulla relationer med sina elever. Det visar också att barn och ungdomar som går i skolan i första hand inte är elever i en objektiv eller generell bemärkelse.

– De är unika individer med olika personligheter, egenskaper och mål. Var och en av eleverna tas emot av lärarna på just sina villkor. Det kan tyckas vara en självklarhet, men i debatten om skola, lärande och undervisning betraktas elever ofta som opersonliga objekt, som hjärnor som ligger på en skolbänk, inte som de subjekt de är, säger Annika Lilja.

Studien visar hur lärarna försöker ta hänsyn till sina elevers olika behov, som inte alltid är direkt kopplade till undervisningens innehåll. Det kan exempelvis handla om behov av mat, rörelse, uppmärksamhet eller tröst, alltså inte enbart om att eleverna ska trivas i skolan och känna sig kompetenta.

– Förtroendefulla relationer med läraren är också en förutsättning för att eleven ska få möjligheter att lära, säger Annika Lilja.

Att lärarna skapar förtroendefulla relationer med sina elever ger eleverna möjligheter att lära sig det avsedda innehållet. Då de blivit mottagna och sedda av läraren tycks det bli lättare att koncentrera sig på skolarbetet. Förutom att lärarna bryr sig om eleverna och lyssnar på dem sätter de gränser och möter elevernas motstånd som exempel på arbetet med förtroendefulla relationer. I sådana situationer prövas förtroendet, men även de tillfällena visar sig ha betydelse för elevernas möjligheter att lära.

Just denna aspekt av skolans verksamhet får sällan utrymme i diskussionen om skolan.

– Om den över huvud taget tas upp är det ofta i termer av ordning och reda som om det vore ett enkelt avhjälpt problem och inte handlar om unika individer med egna känslor och behov, tillgångar och problem, säger Annika Lilja.

– Naturligtvis ska lärares ämneskunskaper vara djupa liksom deras didaktiska kunskaper. Men det är inte tillräckligt. Det räcker inte för att få en skola där alla elever utvecklas och inhämtar kunskaper som både de och samhället har glädje och nytta av, säger Annika Lilja.

Läs avhandlingen: <http://hdl.handle.net/2077/32806>

Avhandlingen har genomförts inom ramen för forskarskolan i utbildningsvetenskap vid Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning, Göteborgs universitet.

För mer information:

Annika Lilja, telefon: 0703-966496, 031-7862433, e-post: annika.lilja@ped.gu.se.

Avhandlingen *Förtroendefulla relationer mellan lärare och elev* läggs fram vid institutionen

för didaktik och pedagogisk profession, Göteborgs universitet fredagen den 14 juni kl. 13.00, i Kjell Härnqvistsalen, Pedagogen hus A (källarplan) Västra Hamngatan 25